

URBACT – Věstník

Březen 2011

3

Connecting cities
Building successes

AKTUALITY - URBACTu

Cesta k integrovanému rozvoji.

Zvláštní zpráva: Alba Iulia – urbanistická renovace pro Rumunsko.

Aktuality: kulturní strategie města Regensburg.

PODROBNĚ

Kroky k růstu podporujícímu začlenění

Osvědčené postupy k odstranění nerovností mezi ženami a muži v oblastech chudoby a zaměstnanosti. Shrnutí článku GILLA SCOTTA zveřejněném v

URBACT Tribune 2010

V Evropě stále ještě nalezneme nerovnoprávnost a chudobu, která často souvisí s nízkými příjmy, nerovností mezi ženami a muži, rasismem, nízkou kvalitací, omezenými možnostmi vzdělávání a zaměstnáními s nejistými pracovními podmínkami. Všechny tyto faktory mají negativní dopad nejen na jednotlivce, ale také na místní ekonomiky. Pokud má být tato nerovnováha překonána a pokud má být zajištěn blahobyt obyvatel, je velmi důležité nalézt nástroje a opatření, které by se daly použít k vytvoření pracovních míst a společností (podniků), jež by byly otevřeny nejširším vrstvám obyvatelstva a dlouhodobě udržitelná.

V souvislosti s ekonomickou krizí vzrostly nároky na prozkoumání inovativních způsobů rozvoje pracovních míst a podniků v celé Evropě. Mimoto se poprvé v rámci [strategie Evropa 2020](#) objevuje zabezpečení růstu podporujícího začlenění.

Strategie sociálního začleňování není pouze o vytváření pracovních příležitostí, ale také o vyrovnávání nerovností a zajištění, že se krize nestane katalyzátorem pro posílení sociálního vyloučení. Protože ženy jsou (jako zaměstnankyně a živnostnice) přímo vystaveny současné recesi, cílená opatření pro podporu podnikání žen a

jejich zaměstnanost jsou vhodnými nástroji v boji proti nerovnostem.

Projekt [OP URBACT II - WEED](#) (Ženy, podnikání, zaměstnanost a lokální rozvoj) zahrnuje 9 měst ([Alzira](#), [Amiens](#), [Celje](#), [Crotone](#), [Enna](#), [Karviná](#), [Medway](#), [Santiago de Compostela](#), [Umea](#)), která spolupracují na tématech jako jsou *ženy a podnikání, ženy ve výzkumu a znalostní ekonomice, nerovnosti mezi ženami a muži na pracovišti a na trhu práce*. Projekt WEED působí na klíčové aspekty tak, aby růst podporoval zapojení žen, a městské iniciativy představují nástroj k provádění změn na místní úrovni. Použití mikrofinancování na podporu podnikání měst: Celje, Slovinsko.

Partneři v rámci projektu WEED ukázali, že mikrofinancování lze efektivně přizpůsobit, s dlouhodobým pozitivním účinkem na udržitelnost podnikání, a to tak aby byly zohledněny genderové aspekty. Ve slovinském městě Celje se zjistilo, že investice do silného integrovaného systému podpory podnikatelek, včetně mikrofinancování a dlouhodobého poradenství, mají pozitivní dopad na začínající podniky a obchodní růst.

Sociální podnik, úspěšná cesta k podpoře zaměstnanosti a zlepšení služeb: projekt PAN v Itálii

Projekt WEED zkoumá potenciál sociálních podniků, např. realizací [projektu PAN](#). PAN je konsorcium sociálních podniků, které nabízí pomoc začínajícím podnikům, které se zajímají o zavedení nových typů služeb pro děti ve formě sociálních podniků. V období 2004–2008 projekt PAN úspěšně vystavěl 140 nových mateřských škol s 4311 volnými místy a zejména pro ženy vytvořil 943 nových pracovních míst.

Podpora podnikání žen

Navzdory tomu, že většina studentek v Santiagu de Compostela má vzdělání v oblasti technologické a experimentální vědy, absolventky své dovednosti málokdy využijí v podnikání. Program [Woman Emprede](#), založený na místní univerzitě,

získává podporu města, aby nabízel nová řešení tohoto problému. Vzhledem k tomu, že ženy čelí překážkám jako např. špatnému přístupu k technologiím a podpoře, potížím sladit pracovní a rodinný život, podporuje program podnikatelské podniky, které berou v úvahu tyto specifické překážky. Nabízí různou podporu jako je aktualizace znalostí, přístup k univerzitním technologiím a rozvoj podpůrné struktury pro pracující matky.

Města mohou zmírnit nepružnost pracovního trhu, která je odpovědná za nedostatečné využívání ženských dovedností

Projekt WEED se zaměřuje na způsoby, které mají ženám zajistit, aby se nepotýkaly se zbytečnými překážkami v zaměstnání. Například město Umea zjistilo, jak města mohou pozitivně bojovat s nepružností pracovního trhu. Mezi jeho snahy v této oblasti patří i městský projekt [Attraktiv arbetsplats på lika villkor](#).

Projekt je zaměřený na větší nábor mužů do profesí, kterým tradičně dominují ženy, jakož i na zlepšení podmínek pro (z velké části ženské) zaměstnance ve stravovacích službách. Hlavním cílem bylo rozvinout a tím zlepšit status této profese. Projekt použil rovnosti žen a mužů jako metody pro rozvoj organizace práce a profese a pomocí školení a náboru zde byla snaha vytvořit nový přístup k pracovním povinnostem.

Pro více informací:

- Celý článek - [URBACT Tribune](#) – webová stránka programu URBACT
- [WEED](#) – webová stránka URBACT
- [Proč je pro města důležité pohlaví obyvatel?](#) – URBACT Blog

REPORTÁŽ:

Zvláštní zpráva: Alba Iulia, laboratoř urbanistické

5

renovace pro Rumunsko

Partnerem projektu URBACT [Nodus](#), který skončil minulého jara, je Alba Iulia, městská oblast se 100 000 obyvateli, situovaná ve střední části Rumunska. S cílem zastavit rostoucí nejistotu ve městech se město rozhodlo vést pilotní projekt v jedné čtvrti, a to provedením podrobné sociologické a statistické studie, která byla následována iniciativami, které se definovaly společně s obyvateli. Nicolaie Moldovan, vedoucí komunitního projektu v Alba Iulia, líčí svou zkušenost a místní dopad projektu Nodus na místní podmínky, v zemi kde je obnova měst stále ještě v začátcích.

Nicolaie Moldovan vysvětluje, že jedním z hlavních problémů v [Alba Iulia](#) je územní segregace. Stejně jako v jiných rumunských městech i zde zvýšil rozvoj měst po roce 1990 hodnotu okrajových čtvrtí, což vedlo k postupnému vzniku dvou extrémů, a to bohatých residenčních oblastí a vedle toho oblastí s velmi nejistými životními podmínkami. Městu však chyběla zásadní součást řešení problému úpadku určitých čtvrtí: spolehlivá a přesně zaměřená data o těchto oblastech.

Jako součást projektu URBACT Nodus, který se zaměřuje na regionální územní rozvoj, se město Alba Iulia rozhodlo přednostně tento problém vyřešit. Pro pilotní iniciativu byla zvolena znevýhodněná čtvrť, která je situována v severní části města a vyznačuje se masivními stavbami, často neobydlenými,

vystavěnými během komunistické éry. Mezi těmito budovami si obyvatelé postavili nepovolené stavby (např. garáže apod.)

Místní akční plán byl vytvořen jako součást projektu Nodus a zaměřil se na jednu budovu, G2, které se přezdívá „Holubice“. V této budově je 105 garsonek, byty o rozloze 11,5 m² jsou hustě obývány romskou komunitou, vysoký počet zdejších dětí žije v extrémní chudobě. Celkové podmínky pro bydlení jsou zde kombinované s nezaměstnaností, nedostatkem běžné jistoty zaměstnání, nesplacenými dluhy a asociálním nebo násilným chováním. Cílem místního akčního plánu bylo zlepšit životní podmínky, hygienické podmínky, vzdělání a zaměstnanost obyvatel a jejich dětí v této oblasti, spolu se zlepšením jejich vztahů s orgány místní správy.

„Zprvu, prioritou bylo mít přehled o životě v této budově a znát hledisko jak jejich obyvatel, tak i lidí ze sousedních oblastí,“ vysvětluje Nicolaie Moldovan. Smíšený tým složený z odborníků na městskou sociologii z Výzkumného ústavu kvality života (z bukurešťské Rumunské akademie) a profesionálních statistiků společně provedl sociologický průzkum, jehož cílem bylo sesbírat konkrétní ukazatele a identifikovat problémy dané komunity.

Výjimečné na tomto projektu bylo, že do něj byly zapojeny jeho cílové skupiny. Projekt byl realizovaný spolu s obyvateli, ne pro ně. Skupina místní podpory URBACT shromáždila zvolené představitele města včetně starosty,

skupinu osmi dobrovolníků z G2, spolky majitelů ze sousedství, místní policii, představitele škol navštěvovaných dětmi z G2, specializované vzdělávací centrum, místní elektrárenskou společnost ENEL, nezávislé sociology a dobrovolníky fondu Unicef.

Mulhouse, testování spoluodpovědnosti vedoucí k prosperitě a spokojenému životu

Od roku 2006 město Mulhouse zahájilo deset pilotních iniciativ týkajících se spoluodpovědnosti s velmi konkrétním cílem: společnou prací směřovat k větší prosperitě a zlepšovat ukazatele spokojeného života.

Pilotní iniciativy, zpočátku zaměřené na otázku sociálního začlenění, se od této doby otevřely pro další související oblasti aplikací (zdraví, vzdělávání, spotřeba) a specifická prostředí (podniky, veřejné instituce). Jak postupovaly kupředu, rozšířily se také na sousedské vztahy a větší počet účastníků (veřejné orgány, jejich zástupci, podniky, sdružení, obyvatelé atd.).

„Jedním z prvních poučení, které přinesly naše iniciativy týkající se odpovědnosti“, vysvětluje Sébastien Houssin, „je, že při úsilí o prosperitu a spokojený život je třeba brát v úvahu obrovské množství aspektů. Dokonce i v měřítku omezeného prostoru, jakým je například škola, společné zájmy daleko přesahují samotné vztahy mezi studenty a učiteli. Dotýkají se také družnosti, vztahů s rodiči, kvality infrastruktury, rytmu výuky atd.“

„Jedním z nezbytných předpokladů pro splnění našich cílů je skutečný pocit spoluodpovědnosti, to znamená, že občané musí přijmout aktivní roli, a také z

toho vyplývá, že instituce musí změnit své postoje a pohledy na řešení problémů,“ zdůrazňuje Stéphanie Ducreauxová, která v projektu TOGETHER odpovídá za komunikaci.

Skutečné výsledky

Po ukončení průzkumu, který umožnil identifikovat klíčové důvody nespokojenosti – nezdravé životní návyky, neaktivita určitých jednotlivců atd. –, byla společně definována sdílená pravidla. Jejich cílem bylo podporovat transparentní a pokojné vztahy za použití pozitivní motivace a sankcí. Možná se tím nevyřešily všechny problémy, ale mělo to pozitivní dopad a mimo jiné to umožnilo například vyřešení problémů spojených s odběrem elektřiny, plánování úklidu veřejných prostranství, začátku rekonstrukcí, vyjasnění právní pozice určitých obyvatel a zahájení dětských aktivit.

Podle Nicolaie Moldovana „by sociologický průzkum mohl vést k velice konkrétním projektům, které by pak byly samy o sobě začátkem dalších projektů.“ Jedním z nich je nadace Soros Romania, jejímž cílem je podporovat sociální integraci ohrožených dětí tím, že odměňuje pozitivní chování. Cílem je také podporovat neformální vzdělávání a rekreační a kulturní aktivity dětí.

Nicolaie Moldovan hodnotí působení Alby Iulii v projektu URBACT Nodus jako velmi pozitivní.

Přirozeně bylo obohacující diskutovat se zástupci velkých měst jako je Barcelona nebo Amsterdam, které v renovaci měst už více pokročili. Především to však bylo užitečné, protože v praxi se docílilo konkrétního přínosu. Prior to a possible dissemination of the "Alba Iulia method" in Romania.

Pro více informací:

- [Nodus](#) – webová stránka URBACT
- [Závěrečná publikace Nodus](#) (včetně místního akčního plánu Alby Iulii) – dokument v PDF.

NOVINKY

7

Máte zájem o praktické a detailní informace o tom, co dělají ostatní města v Evropě?

Případové studie URBACT poskytují jasný náhled do strategií jednotlivých měst: tento měsíc objevte strategii německého města Regensburg, které se zaměřilo

na to, jak zvýšit hodnotu jeho kulturního dědictví!

Tato případová studie, zprostředkovaná projektem HerOURBACT (dědictví jako příležitost), popisuje, jak město Regensburg vytvořilo příběh o jedné historické budově zvané Solná stodola, a zároveň zdůrazňuje širší souvislosti světového kulturního dědictví.

Ve srovnání s předchozí případovou studií HerO ohledně Liverpoolské strategie „Budovy v ohrožení“, což byla iniciativa zahrnující rozsáhlou oblast, případ Regensburgu popisuje pouze jednu historicky významnou budovu, Solnou stodolu. To, jakým způsobem je tato budova součástí širšího městského dědictví, je samozřejmě v tomto kontextu důležitým faktorem.

Jedním z nejdůležitějších aspektů této iniciativy je rozhodnutí nejen ukázat a vysvětlit vývoj samotného města, ale spíše zdůraznit širší souvislosti světového kulturního dědictví. Prostřednictvím této kombinace globální a městské úrovně se stává „Návštěvní centrum světového kulturního dědictví“ unikátní branou k vysvětlení celosvětového programu

UNESCO a vysvětluje také, jak památníky, významná místa a celky k tomuto cíli přispívají.

Pro více informací:

- [Případová studie „Návštěvní centrum světového kulturního dědictví v Regensburgu“](#) – dokument v PDF
- [Případová studie „Budovy v ohrožení: iniciativa k podnícení oživení nevyužívaných historických budov a významných míst ve městě Liverpool“](#) – dokument v PDF
- [HerO](#) – URBACT webová stránka
- [Kulturní dědictví a rozvoj měst](#) – URBACT webová stránka